

NIEUWSBRIEF VOOR BESTUURDERS EN MEDEWERKERS BETROKKEN EN ACTIEF IN HET BEROEPSONDERWIJS

MEI 2020

BESTE LEZER,

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief voor en door vertegenwoordigers van de vakbonden die betrokken zijn bij het beroepsonderwijs. Suggesties, tips en bijdragen zijn van harte welkom. Deze kunt u sturen naar: **Isabel Coenen**. Veel leesplezier.

INHOUD

1. Ontwikkelingen in de sectorkamers en SBB
2. Ontwikkelingen in de BBL
3. Nieuwsberichten

1. ONTWIKKELINGEN IN DE SECTORKAMERS EN SBB

➡ 30 MILJOEN VOOR OFFENSIEF OM LEERBANEN EN STAGES TE BEHOUDEN

Het kabinet investeert de komende tijd circa **500 miljoen extra-geld-onderwijs-door-coronacrisis**. Dit maakt deel uit van een steunpakket om de gevolgen van de coronacrisis te verzachten. 30 miljoen daarvan is voor het offensief om leerbanen en stages te behouden voor het praktijkonderwijs, vso, vmbo-leerwerktrajecten en mbo in 2020 en 2021. 10,6 miljoen euro gaat naar verhoging van de subsidie Praktijkleren voor leerbedrijven, vooral voor bedrijven in sectoren die hard zijn geraakt. Ongeveer 4 miljoen per jaar is voor SBB beschikbaar als impuls om het actieplan stages en leerbanen uit te voeren. De FNV is blij dat het kabinet nu erkent dat er extra inspanningen nodig zijn voor leerbanen voor studenten, maar ook voor werkenden die willen omscholen en voor werkzoekenden, precies zoals SBB dat beoogt met **De kracht van praktijkleren in het mbo**. Lees meer over de investering van het kabinet op **SBB-blij-met-steun-voor-actieplan**.

➡ ACTIEPLAN STAGES EN LEERBANEN VAN DE SBB GESTART

De diverse acties uit het Actieplan stages en leerbanen van de SBB zijn reeds gestart. Zo is de campagne **SBB Helpt** gelanceerd. De acties voor het actualiseren van stages en leerbanen zijn gestart met een oproep aan alle leerbedrijven. En met de nieuwe website **Leerbanenmarkt.nl** kunnen ook werkzoekenden en carrière switchers de beschikbare leerbanen goed vinden.

FNV.NL

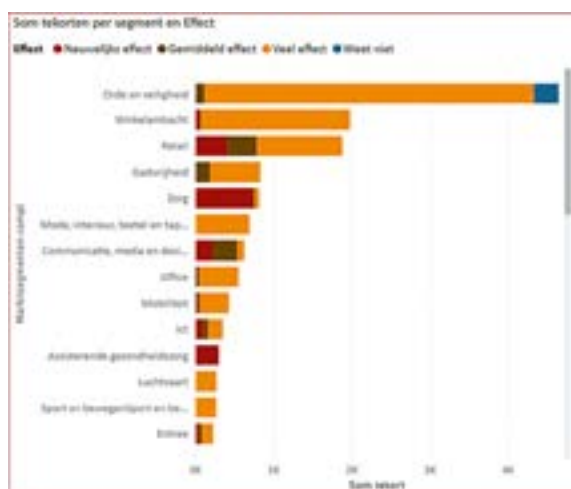

➡ STEUN SBB AAN STUDENTEN BIJ STAGES EN LEERBANEN

De sectoren luchtvaartdienstverlening, entertainment, gastvrijheid, sport en bewegen, uiterlijke verzorging en orde en veiligheid melden veel tekorten. SBB werkt hard om voor elke student een passende oplossing te vinden. Voor de studenten die nu een stage of leerbaan nodig hebben, zoekt SBB samen met de scholen naar een passende oplossing bij erkende leerbedrijven in de regio. Voor heel veel studenten heeft SBB op deze manier de afgelopen tijd al een oplossing gevonden, onder meer door een ander leerbedrijf te zoeken, nieuwe leerbedrijven te werven of te zorgen voor creatieve oplossingen. De initiatieven maken deel uit van het SBB-actieplan om stages en leerbanen op het mbo te behouden [zie ook SBB-helpt-u-verder](#)

➡ OVERZICHT TEKORTEN STAGES EN LEERBANEN

Op s-bb.nl/helpt toont SBB actuele cijfers over stages, leerbanen en werkgelegenheid per sector en regio. Zo blijkt dat het aantal gestarte stages en leerbanen in de maand april ten opzichte van vorig jaar met meer dan de helft (56%) is afgenomen. Terwijl in april 2019 bijna 22.500 studenten met een stage of leerbaan van start gingen, waren dat er afgelopen maand circa 10.000. Het aantal BBL-studenten dat met een leerbaan van start ging, nam af van bijna 3.500 tot meer dan 1.500. Het aantal bol-studenten dat aan een stage begon, daalde van bijna 19.000 naar bijna 8.500. De grootste dalingen vonden plaats in ICT, juridisch, entree, groothandel en sport en bewegen. Een stijging was er in groen.

Het effect van de tekorten per marktsegment ([bekijk de volledige Power BI](#))

Gestarte leerbanen en stages in april 2019 en april 2020 ([bekijk de volledige Power BI](#))

[Sbb-zoekt-voor-meer-dan-13000-mbo-studenten-een-nieuwe-plek](#)

➡ MAAK GEBRUIK VAN HET MELDPUNT STAGETEKORTEN

Stages en leerbanen van mbo-studenten kunnen doorgaan, op voorwaarde dat de ontvangende organisatie of school dat toestaat, handelt conform de richtlijnen van de overheid en het opleiden in de beroepspraktijk plaatsvindt op een wijze die past bij de richtlijnen van RIVM en GGD. De SBB doet er alles aan om, samen met scholen en sociale partners, het aantal stages en leerbanen voor mbo-studenten op peil te houden. Toch kan het voorkomen dat plotseling een probleem ontstaat. Studenten kunnen dan een beroep doen op het meldpunt stagetekorten voor een vervangende stage. [Naar het meldpunt >](#)

➡ ACTIEPLAN AANGEBODEN AAN DE TWEEDE KAMER

Minister Van Engelshoven heeft het Actieplan 'Stages en leerbanen' van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) naar de Tweede Kamer gestuurd. Doel van het actieplan is om te zorgen voor voldoende stages en leerbanen voor de ruim 500.000 mbo'ers, aankomende mbo-studenten en werkenden en werkzoekenden die via het mbo worden opgeleid. Het zichtbaar maken van stages en leerbanen op de websites [Stagemarkt.nl](https://stagemarkt.nl) en [Leerbanenmarkt.nl](https://leerbanenmarkt.nl) is een van de belangrijkste maatregelen in het actieplan [SBB Helpt](#). De impact van de coronacrisis op het aanbod van leerbanen en stages zal per sector verschillen. [Brief minister over SBB-actieplan-stages-en-leerbanen](#)

➡ VOORTGANG ADVIES MEESTERTITEL IN HET MBO-STELSEL

Het ministerie van OCW heeft SBB gevraagd te adviseren over de mogelijkheden voor het behalen van de meestertitel binnen het mbo-stelsel. In 2012 heeft SBB eerder hierover een advies uitgebracht. Belangrijkste vraag is of het advies uit 2012 nog steeds actueel is of dat er inmiddels nieuwe inzichten zijn. Dit wordt nu door de thema advies BPV geïnventariseerd. Eind mei 2020 wil de tac BPV het conceptadvies afronden en aanbieden aan het bestuur van SBB.

ADVIESVRAAG THEMA-ADVIESCOMMISSIE DOELMATIGHEID

SBB heeft signalen gekregen dat er onduidelijkheid is over de werkwijze doelmatigheid en cross-overs. Specifiek over de cross-overs die gerelateerd zijn aan de opleiding Mediavormgeving. Dat zijn er op dit moment twee, te weten e-commerce manager en creatief technoloog. De Tac Doelmatigheid is gevraagd advies uit te brengen om de werkwijze doelmatigheid uit te werken rond cross-overs. De vraag die hierbij speelt is in hoeverre de mate van verwantschap tussen een cross-over en de betreffende kwalificatie hierin een rol speelt. En welke richtlijnen hierin kunnen worden meegegeven aan sectorkamers. Cross-overs kunnen zinvol zijn, maar mogen geen sluiproute worden om de macrodoelmatigheid te omzeilen. Het advies wordt op 22 juni in het algemeen bestuur geagendeerd.

2. ONTWIKKELINGEN IN DE BBL

LEERBANENMARKT.NL VOOR POTENTIËLE EN ACTIEVE BBL-STUDENTEN

De nieuwe website [Leerbanenmarkt.nl](https://leerbanenmarkt.nl) is speciaal ontwikkeld voor beschikbare leerbanen. De website toont relevante informatie voor zowel potentiële als actieve BBL-studenten. Zo vindt de bezoeker er alle beschikbare leerbanen bij erkende leerbedrijven, per opleiding en regio. Ook ziet hij of zij welke scholen welke opleidingen aanbieden. Bovendien worden kansrijke beroepen en sectoren extra belicht. Om te voorkomen dat de werkloosheid stijgt, is het belangrijk om elke beschikbare leerbaan zo goed mogelijk te benutten. Soms zijn er wel leerbanen bij erkende leerbedrijven, maar kunnen jongeren en werkzoekenden ze niet vinden. Daarom brengt SBB, naast BBL-studenten en scholen, de website via gemeenten en UWV ook onder de aandacht van werkzoekenden met werkervaring.

OOM BIEDT EXTRA BIJDRAGE VOOR BBL-PLEKKEN

Om de leerwerkbedrijven in deze periode extra te ondersteunen, heeft OOM de Tijdelijke Additionele Maatregel (TAM) nieuw leven ingeblazen. De TAM is een eenmalige bijdrage van € 1.250 bovenop de [Leerwerkbijdrage](#), voor bedrijven die een BBL-leerling in dienst hebben of aannemen in de periode van 1 april tot en met 31 december 2020.

Zo willen sociale partners in de techniek ervoor zorgen dat de instroom van jonge vakmensen in de metaalbewerking tijdens de komende, onzekere periode op peil blijft en de beroepspraktijkvorming van de huidige BBL-leerlingen niet in gevaar komt. De TAM is hiervoor een beproefd middel; tijdens de economische crisis in 2008 zorgde deze maatregel ervoor dat het mkb-metaal - als enige sector in Nederland - het aantal leerlingen op niveau kon houden. Daardoor had de sector veel veerkracht bij het economisch herstel.

3. NIEUWSBERICHTEN

COVID-19 MONITOR: MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

Inspecteurs hebben, tussen 14 en 23 april 2020, alle 62 besturen van bekostigde mbo-instellingen telefonisch geïnterviewd over de periode tot dan. Het onderwijsaanbod van de praktijkvakken en de beroepspraktijkvorming (bpv) kwam volgens besturen het meest in de knel. Verschillende bestuurders signaleerden dat het met deze verschraving van het aanbod lastig was om de studenten blijvend te motiveren. De praktijk is immers de kern van het mbo. Branches waar de bpv geheel of gedeeltelijk stil lag zijn horeca, toerisme, sport, contactberoepen (kappers, schoonheidsspecialisten, paramedische zorg), onderwijs en creatieve beroepen. Bestuurders signaleerden dit als een belangrijk punt van zorg. [Lees meer hierover in de monitor mbo](#)

MBO RAAD OP NOS-ONDERZOEK: VERTROUWEN IN HERSTEL AANBOD STAGES

Tijdens de coronacrisis kunnen verreweg de meeste mbo-studenten door met hun stage, al dan niet in aangepaste vorm. Ook geven scholen aan de studievertraging voor de meeste studenten met maatwerk binnen de perken te kunnen houden. Deze conclusies trekt de MBO Raad uit de uitvraag die de NOS deed in samenwerking met de brancheorganisatie bij de mbo-scholen in de G32 over de effecten van de coronacrisis op stages. De scholen die meededen, gaven onder meer aan hoe zij studenten helpen om studievertraging door vraagstukken rond de stage zoveel mogelijk te beperken. De MBO Raad heeft met het ministerie van OCW afgesproken dat scholen zich nu primair focussen op de eindexamenkandidaten om diplomering zoveel mogelijk zonder vertraging te realiseren. Zie ook: [Reactie-mbo-raad-op-nos-onderzoek-vertrouwen-herstel-aanbod-stages](#)

RAPPORT DE STAAT VAN HET ONDERWIJS 2020

Eind april verscheen de staat van het onderwijs. In het Middelbaar beroepsonderwijs was er afgelopen jaren sprake van een stijgende lijn in de resultaten van het mbo, maar deze lijn zet zich niet voort. De kans om het mbo te verlaten met een diploma is niet voor iedereen gelijk maar is afhankelijk van geslacht, achtergrond en leeftijd. De arbeidsmarktkansen voor mbo-gediplomeerden zijn over het algemeen goed, maar ook hier zijn verschillen op basis van geslacht en achtergrond.

Lees meer hierover op: [Staat-van-het-onderwijs/trends-per-sector-2020/middelbaar-beroepsonderwijs](#)

ONDERWIJSDEELNAME ASIELZOEKERS IN HET MBO

Van de asielzoekers die in 2015 een verblijfsvergunning kregen, volgde 43 procent op 1 oktober 2019 onderwijs. De meesten deden dan een mbo-opleiding. Sinds 2015 volgen zij ook steeds vaker een mbo-opleiding op een hoger niveau. Dat blijkt uit nieuwe cijfers uit het onderzoek Asiel en integratie 2020 van het CBS.

Lees meer hierover op: [Statushouders volgen vaker mbo-opleiding en op steeds hoger niveau](#)

ADNAN TEKIN BENOEMD ALS VOORZITTER MBO RAAD

Adnan Tekin is tijdens de algemene ledenvergadering van de MBO Raad benoemd tot voorzitter. Adnan Tekin heeft een breed netwerk (zowel landelijk als regionaal) binnen de overheid, de politiek en het bedrijfsleven. Als een rode draad door zijn werk tot nu toe, lopen thema's als onderwijs en arbeidsmarkt, onderwijs als emancipator voor kwetsbare groepen, de aanpak van jeugdwerkloosheid en onderwijskwaliteit.

VANAF 15 JUNI OOK WEER PRAKTIJKONDERWIJS IN HET MBO

De routekaart die het kabinet heeft opgesteld om de samenleving stapsgewijs weer te heropenen, bevat ook 'next steps' voor het mbo. Vanaf 15 juni kunnen scholen de gebouwen breder openstellen voor onderwijsactiviteiten naast examinering, opvang kwetsbare studenten en studie-/werkplekken voor wie dat thuis niet heeft, ontstaat dan enige ruimte voor het verzorgen van praktijklessen. [Vanaf-15-juni-ook-weer-praktijkonderwijs in het mbo](#)

500 MILJOEN EURO IN HET ONDERWIJS OM DE GEVOLGEN VAN DE CORONACRISIS OP TE VANGEN

Van dit bedrag is 200 miljoen euro gereserveerd voor studenten. Voor basisscholen, middelbare scholen en mbo-instellingen komt 244 miljoen euro beschikbaar om achterstanden in te halen.

Studievertraging

Voor de studenten reserveert het kabinet 200 miljoen euro. Bijvoorbeeld voor diegenen die tussen september 2020 en eind januari 2021 zouden afstuderen maar nu studievertraging oplopen en die niet in andere leerjaren kunnen inhalen. Het kabinet komt deze groep studenten uit het mbo, hbo en wo financieel tegemoet. Zij krijgen drie maanden collegegeld- of lesgeld terug omdat ze zich opnieuw moeten inschrijven. Voor BBL-studenten gaat het om 150 euro, voor bol-studenten om 300 euro en in het hoger onderwijs om 535 euro. Ook krijgen studenten wier basisbeurs deze zomer afloopt eenmalig een compensatie.

ONDERZOEK LSVB NAAR ERVARINGEN STUDENTEN

De Landelijke Studentenvakbond heeft een rapport gepubliceerd over ervaringen met afstandsonderwijs. Hiertoe heeft de Landelijke Studentenvakbond de afgelopen weken een vragenlijst onder studenten uitgezet. De belangrijkste conclusies: studenten zijn positief over de toegankelijkheid van hun docenten en online onderwijsvormen en de mogelijkheden om hun tijd vrij in te delen. Daarentegen missen studenten het sociaal contact met medestudenten, worden ze gehinderd door technische moeilijkheden en is de onderwijskwaliteit niet altijd vergelijkbaar met fysiek onderwijs. Studenten zijn tot slot door het afstandsonderwijs minder zeker over hun studievoortgang en verwachten door de crisis studievertraging op te lopen.

[Studenten-positief-over-inzet-van-docenten-maar-maken-zich-zorgen-over-studievertraging/](#)

LERAREN TIJDENS CORONA: GROTE BETROKKENHEID, HOGE WERKDruk

De saamhorigheid van het personeel om tijdens de coronacrisis het onderwijs zo goed mogelijk door te laten gaan, is groot. Een duidelijk negatief punt van de crisis is de werkdruk. In alle onderwijssectoren staat die werkdruk in de top drie van het lijstje met punten van zorg. Het verder achterblijven van achterstandsl leerlingen is een ander belangrijk punt van zorg. Volgens de inspectie moeten er heldere plannen worden opgesteld om de achterstanden weg te werken. Dit wegwerken van de achterstanden legt wel extra druk op het onderwijspersoneel.

OPLOSSING VOOR ONDERZOEKERS AAN UNIVERSITEITEN HARD NODIG

Een oplossing voor onderzoekers en promovendi aan universiteiten is hard nodig, zegt AOb-bestuurder Douwe van der Zweep. Volgens hem werken onderzoekers en promovendi vaak op projectbasis en is er nu veel onduidelijkheid of ze hun onderzoek kunnen afronden. Om de problemen te inventariseren waar onderzoekers en promovendi tegenaan lopen, deed de AOb met steun van de FNV en WO in Actie een oproep. Daarop kwamen tot nu toe iets meer dan honderd reacties vanuit verschillende universiteiten binnen, met name van promovendi en daarnaast ook van postdocs en begeleiders.

In een brief aan onderwijsminister Ingrid van Engelshoven (D66) vraagt de AOb om twee maatregelen. Het eenmalig oprekken van de contractduur is de eerste maatregel. Wettelijk is het verlengen van tijdelijke contracten langer dan vier jaar namelijk niet toegestaan. Daarom stuurden de vakbonden en de werkgevers hierover al eerder [een brief](#). Daarnaast pleit de AOb voor een financiële compensatie. Pechler en Van der Zweep wijzen op het belang om het [noodfonds](#) te oormerken voor onderzoekers die nu in de problemen komen.

AOB: GEEF DUIDELIJKHEID OVER HET MONITOREN VAN DE HEROPENING

De AOb wijst in een brief aan de Tweede Kamer op de korte tijd tussen 11 mei en begin juni. Belangrijke vraag is hoe het ministerie de ervaringen uit het primair onderwijs in beeld wil brengen en hoe dat zal meewegen in de koers die het kabinet vaart. 'De AOb zou graag meer duidelijkheid willen hebben over hoe er gemonitord gaat worden de komende tijd, op basis van welke kennis verdere stappen worden genomen én welke harde randvoorwaarden van het Kabinet gelden voor het onderwijsveld. Als het gaat om harde randvoorwaarden valt te denken aan groepsgrootte, afstand en hygiëne.'

Verder vraagt de AOb onder meer om extra geld voor aanvullende ondersteuning op scholen, zoals het vaker inschakelen van schoonmakers of versterking van de conciërges. Hoewel de scholensluiting het lerarentekort tijdelijk minder zichtbaar heeft gemaakt, is de werkdruk juist toegenomen, mede door het overschakelen naar afstandsonderwijs en de aanloop naar de aanstaande heropening. Help scholen en instellingen formatieproblemen te overbruggen, aldus de AOb.

[Lees hier de brief](#) die de AOb naar de Tweede Kamer stuurde.

[Luister](#) naar AOb-voorzitter Eugenie Stolk bij BNR.

POSTER: HET ONDERWIJS GAAT STAP VOOR STAP WEER OPEN

In de bijgaande poster staat een overzicht van hoe de scholen stap voor stap weer opengaan.

[Poster-het-onderwijs-gaat-stap-voor-stap-weer-open](#)

BEANTWOORDING KAMERVragen OVER HET ONDERSCHATTEN VAN LEERLINGEN UIT GEZINNEN MET EEN LAGERE SOCIAALECONOMISCHE STATUS

Minister Slob beantwoordt Kamervragen naar aanleiding van het artikel 'Kind van arme ouders vaker onderschat door leerkracht'

[Antwoord-op-schriftelijke-vragen-over-het-onderschatten-van-leerlingen-uit-gezinnen-met-een-lagere-sociaal-economische-status](#)